

TẬP ĐỌC

CHIẾC MÁY BƠM

(1 tiết)

I - MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Rèn kĩ năng đọc thành tiếng :

– Đọc đúng tên riêng : *Ác-si-mét* ; các từ ngữ : *nước sông, ruộng nương, chày ngược lên, trục xoắn,...* (MB) ; *mức nước, ruộng nương, cánh xoắn, tàu thủy, cổ xưa,...* (MN).

– Biết đọc bài với giọng kể nhẹ nhàng, biểu lộ thái độ cảm phục nhà bác học Ác-si-mét.

2. Rèn kĩ năng đọc – hiểu :

– Hiểu các từ ngữ mới trong bài (*tính tới tính lui, đình vít*).

– Hiểu nội dung bài : Ca ngợi Ác-si-mét – nhà bác học biết cảm thông với lao động vất vả của những người nông dân. Bằng óc sáng tạo và lao động cần cù, ông đã phát minh ra chiếc máy bơm đầu tiên của loài người.

II - ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

III - CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

A - KIỂM TRA BÀI CŨ

Ba, bốn HS đọc thuộc lòng bài thơ *Cái cẩu* và trả lời những câu hỏi về nội dung bài.

B - DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Hôm nay các em sẽ học bài *Chiếc máy bơm*. Với bài đọc này các em sẽ biết : Chiếc máy bơm đầu tiên của loài người đã ra đời như thế nào ? Ai là người đã phát minh ra chiếc máy bơm đó ?

2. Luyện đọc

a) *GV đọc diễn cảm toàn bài* : Đọc với giọng kể nhẹ nhàng, tình cảm, biểu lộ thái độ cảm phục, kính trọng. Sau đó nói về Ác-si-mét, một nhà bác học nổi tiếng của nước Hi Lạp cổ đại, sống cách đây trên 2000 năm.

b) *HS luyện đọc*

– Đọc từng câu.

+ GV viết bảng : *Ác-si-mét* ; 1, 2 HS đọc ; cả lớp đọc ĐT : *Ác-si-mét*.

+ HS tiếp nối nhau luyện đọc từng câu.

– Đọc từng đoạn trước lớp.

+ HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn trong bài. GV nhắc các em ngắt nghỉ hơi đúng, đọc bài với giọng kể nhẹ nhàng, biểu lộ thái độ cảm phục, kính trọng *Ác-si-mét*.

+ HS tìm hiểu nghĩa các từ ngữ : *tính tới tính lui, đình vít* (được chú giải trong SGK). Tập đặt câu với *tính tới tính lui*. (VD : Mẹ em *tính tới tính lui* mãi mới quyết định mua thêm một con bê.)

3. Hướng dẫn HS tìm hiểu bài

– HS đọc thầm đoạn 1, trả lời :

+ *Nông dân tưới nước cho ruộng nương vất vả như thế nào ?* (Họ phải múc nước sông vào ống, rồi vác lên tưới cho ruộng nương ở tận trên dốc cao.)

+ *Ác-si-mét nghĩ gì khi thấy cảnh tượng đó ?* (Anh nghĩ phải làm cách nào cho nước chảy ngược lên ruộng nương để người lao động đỡ vất vả.)

– HS đọc thầm đoạn 2, trả lời :

+ *Ác-si-mét đã nghĩ ra cách gì để giúp nông dân ?* (Ông làm một cái máy bơm dẫn nước từ dưới sông lên cao.)

+ *Hãy tả chiếc máy bơm của Ác-si-mét.* (HS quan sát tranh minh họa, đọc bài văn trong SGK, tả chiếc máy bơm : Đó là một đường ống có 2 cửa – một cửa dẫn nước sông vào, cửa kia dẫn nước ra ruộng. Bên trong đường ống có một trục xoắn. Bằng cách làm quay trục xoắn, nước dưới sông sẽ được dẫn lên cao.)

– HS đọc thầm đoạn văn cuối, trả lời : *Đến nay, chiếc máy bơm cổ xưa của Ác-si-mét còn được sử dụng như thế nào ?* (Đến nay loài người vẫn sử dụng nguyên lí chiếc máy bơm do Ác-si-mét chế tạo. Những cánh xoắn của máy bay, tàu thủy và cả những chiếc đình vít chúng ta thường dùng chính là con cháu của chiếc máy bơm cổ xưa.)

Cuối cùng, GV hỏi :

+ *Nhờ đâu chiếc máy bơm đầu tiên của loài người đã ra đời ?* (Nhờ óc sáng tạo và tình thương yêu của Ác-si-mét với những người nông dân. Ông muốn làm gì đó giúp họ lao động đỡ vất vả.)

+ *Em thấy có điểm gì giống nhau giữa hai nhà khoa học Ác-si-mét và Ê-di-xơn ?* (Cả hai cùng giàu óc sáng tạo và có lòng yêu thương con người, mong muốn làm gì đó để giúp cho con người sống tốt hơn, lao động đỡ vất vả hơn. / Cả hai ông đều thấy được khó khăn, vất vả của con người ; tìm cách chế tạo những máy móc nhằm giúp đỡ mọi người.)

4. Luyện đọc lại

– GV đọc diễn cảm một đoạn văn. Hướng dẫn HS đọc đoạn văn (theo gợi ý ở mục 2.1). VD :

*Thấy những người nông dân phải múc nước sông vào ống, / rồi **vác lên** / tưới cho ruộng nương ở **tận trên dốc cao**, / anh thanh niên Ác-si-mét trầm nghĩ : // “**Liệu có cách gì để nước **chảy ngược lên** cho đỡ vất vả không nhỉ ?” // (Suy nghĩ của Ác-si-mét đọc với giọng chậm, trầm ngâm. Nhấn giọng tự nhiên các từ ngữ in đậm.)***

– Ba, bốn HS thi đọc đoạn văn.

– Một, hai HS thi đọc cả bài.

5. Củng cố, dặn dò

– Một, hai HS nói về nội dung bài văn. GV chốt lại : Bài văn ca ngợi Ác-si-mét – nhà bác học biết cảm thông với lao động vất vả của những người nông dân, bằng óc sáng tạo và lao động cần cù, đã phát minh ra chiếc máy bơm đầu tiên của loài người.

– GV nhận xét tiết học.